

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio IX. An Possessor fundi teneatur ad Decimas ab Antecessore non solutas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

labor ordinariè perfectè respondeat mercedi, & hæc illum rarò excedat, ac sæpè sit minor. Putat Suar. *l. c. in fine*, huiusmodi colonum ex eo quoque capite excusari posse, quòd censeatur esse quasi usufructuarius, & habens dominium utile fundi, & consequenter mercedem, quam accipit, non tam lucrum esse personæ, quàm fructum fundi. Cùm ergo decimæ ex fructibus fundi integræ persolvantur ab ipso domino, ad nihil tenebitur colonus.

125 Assert. VI. Si dominus fundi habet privilegiū reale exemptionis à decimarū solutione, neq; colonus ad decimas reales obligatur. Patet à sensu contrario ex *Clem. 1. h. t.* & ibi tradunt *Gloss. V. ad excolendas. Anchar. n. 6. Card. n. 21. Henriq. in Summ. l. 7. c. 27. n. 8. Moneta c. 5. n. 2. Gonzal. in c. 4. h. t. n. 9.* ac alij. Ratio est: quia privilegium reale de jure communi transit in colonum cum usufructu fundi, ut cum communi tradunt apud *Henriq. l. c. lit.*

K. Socinus jun. l. 2. consil. 268. col. 1. & consil. 296. n. 6. Panorm. in c. 1. h. t. n. 4. & l. 1. consil. 9. dub. 2. Bonifac. de Vitalin. in clem. 1. de Privil. n. 31. Huiusmodi privilegium reale concesserunt Societati Jesu Paulus III. Pius IV. & Greg. XIII. Qui ultimus expressè derogavit capitulo 34. *h. t.*

Diximus: *si dominus habet privilegium reale.* Personale enim, cùm inhæreat offibus personæ, utiq; ad alios non transit. Hinc quia quorundam Religiosorū privilegia, saltè olim, solum erant personalia, idcirco præcipitur *c. 11. h. t.* ut de terris, quas alijs tradunt colendas, decimæ solvantur. Utrū verò privilegium reale sit, colligendum est ex verbis rescripti, quæ si immediate procedant de prædijs, non personale, sed reale erit, ut bene observat *Franc. Leo p. 2. thes. for. Eccl. c. 12. n. 62.* Verùm de his infra futurius.

QUÆSTIO IX.

An Possessor fundi teneatur ad decimas ab antecessore non solutas?

SUMMARIUM.

127. *Difficultas questionis.*

128. *Auctoritas pro obligatione successoris.*

129. 130. 131. *Rationes pro eadem.*

132. *Successor universalis tenetur*

ad decimas à testatore non solutas.

133. *Particularis ad nihil tenetur.*

134. 135. 136. *Prima ratio assertiva.*

H2

137.

137. 138. 139. 140. 141. Alteratio.

142. Tertia.

143. 144. Decima non sunt tributum proprie dictum.

145. Quo sensu Deus dicatur eas sibi reservasse.

146. 147. 148. Discrimen inter Tri-

127 **Q**uestio est, an si Titius uno, vel pluribus annis ex suo fundo decimas, vel ob impotentiam, juxta ea, quæ de pauperibus diximus à n. 109. vel ex negligentia, & iniquitate non solvit, ac postea eundem Caio vendat, novus hic possessor decimas à Titio non depensasolvere teneatur. Ardua hæc, si qua alia de decimis, controversia est, utrimque stantibus, tum gravibus & multis DD. tum magno rationum pondere, ut difficile sit discernere, affirmans, an negans opinio sit probabilior. Unde immeritò dicit Canis. c. 4. h. t. n. 3. certum esse, quòd solummodo Titus cogendus sit.

128 Novum fundi dominum conveniri posse, tenerique, si conveniatur, ad solvendas decimas præteritas, tenent cum Joan. Andr. Hostiens. & Frider. de Senis, Panorm. in c. 7. n. 6. & c. 28. h. t. n. 5. Cassanæ, in consuet. Burgund. rubr. 4. §. 16. n. 4. & rubr. 11. §. 6. n. 3. Tiraq. de retract. lig. §. 6. Gloss. 1. n. 7. Valasc. de jure Emphyt. 9. 17. n. 18. Rebuff. 9. 9. n. 9. Cened. ad decretal. collect. 86. n. 3. Gigas de pension. 9. 39. n. 10. & 9. 43. n. 4. Nicol. Everh. in Topic. loc. à tribut.

buta & Decimas.

149. Decima non sunt onus prædij immediatè annexum.

150. Nec habent tacitam hypothecam in bonis debitorum.

151. Non valet hic argumentum à dote, pupillo, & fisco.

ad decim. n. 3. & Consil. 183. n. 5. Capyc. decis. Neap. 26. n. 26. Azot p. 1. l. 7. c. 24. q. 2. & 9. 18. Gutierrez l. 1. 99. can. c. 1. n. 111. Aug. Barbof. l. 3. Jur. Eccl. c. 26. §. 4. n. 11. & de off. Paroch. c. 82. §. 4. n. 11. nec non in c. 33. h. t. n. 3. Honorius h. t. n. 29. Garcias de expensis c. 11. n. 54. Gonzal. in c. 14. h. t. n. 2. Engel h. t. §. 1. n. 17. alijque ab his relati. Et quidem multi eorum, aut plerique, hoc concedunt etiam tunc, quando antiquus possessor conveniri potest. Unde ajunt, in arbitrio decimatoris esse, convenire novum possessorem, vel antiquum. Advertit tamen sapienter Engel n. 20. hanc opinionem locum non habere, si decimatio competat laico, vel clerico titulo patrimoniali vel singularis privilegij, eò quòd favor de tributorum onere transeunte ad novos possessores, sit publicus, & pro Principibus, ac Ecclesia statutus, non pro particularibus personis, quibus privato tantum, & profano titulo aliquod jus competit.

Rationes adduci solent serè istæ. 129
I. indubitatum est privilegium fisci, ut novos possessores ob non soluta soluta

ab antecessoribus tributa convenire possit. *l. 7. ff. de Public. & ve-ctig. l. 36. ff. de Jure fisci. l. 5. §. fin. ff. de Censib. l. pen. & ult. C. sine censu vel reliq.* ergo etiam onus solvendi decimas non dependas trahit in novum successorem. Consequenter patet 1. quia decimæ sunt quoddam tributum Ecclesiæ, imò Deo in signum universalis Domini debentur. *c. 26. & 33. h. t.* tributum enim nihil aliud est quàm pensio vi jurisdictionis à Principe imposita in agnitione potestatis ejusdem, & ad sustinenda communia onera. Accedit, quòd *cit. c. 26.* decimæ dicuntur esse *tributa egen-tium animarum.* Patet 2. quia à fisco ad Ecclesiam bona est argumentatio, ut latè probat Everhard. *in Topic. loc. à fisco ad Eccles.* Bona item est argumentatio à tributo ad decimam, ut idem probat *loc. à tributo ad decimas.* Patet 3. quia decimæ magis privilegiatæ sunt, quàm tributa, cum ante hæc solvendæ sint, juxta *c. 33. h. t.* Unde si tributa habent privilegium, ut nondum soluta solvi debeant à successore, à fortiori idem privilegium habent decimæ.

¹³⁰ II. Decimæ sunt onus reale, seu prædijs annexum: ergo cum prædijs transeunt ad quemcunque possessorem, ut sumitur ex *c. 32. h. t. & can. 42. 16. q. 1.* Hinc etiam Judæi, alique Infideles tenentur ad decimas solvendas ex prædijs, ex quibus Ecclesia percepit decimas, ante-

quam ad ipsos pervenirent. *c. 16. h. t.*

III. Bona mariti uxori pro dote tacitè obligata sunt, & cum suo onere transeunt ad quemcunque possidentem. *c. 5. de Pignor. l. 1. ff. sol. matr. l. un. C. de Ux. act.* atqui à dote ad Ecclesiam, ac universim, ad piam causam, bona est argumentatio, ut fusè tradit Everhard. *loc. à dote ad piam causam.* ergo prædia quoque obligata sunt Ecclesiæ, & cum suo onere ad quemcunque possessorem transeunt.

Assert. I. Successor universalis tenetur ad solvendas decimas tam personales, quàm reales, à testatore non solutas. Assertionis veritas non tam probanda, quàm supponenda est: nam, uti noti Juris est, hæres, sicut comparat dominium bonorum defuncti, ita tenetur ad omnia ejusdem debita, & quidem ultra vires hæreditatis, si inventarium non confecit: cum enim in univèrsum jus defuncti succedat, & cum ipso eadem censeatur persona *l. 11. ff. de div. temp. præscript.* consequens est, quòd conscientiam defuncti exonerare teneatur. *c. fin. de sepult. & DD. in c. Vigilanti de præscript.* & factum defuncti præstare *l. 17. C. de R. V.* ac proinde æs alienum, & debita ejusdem exsolvere.

Assert. II. Successor particularis qui v. g. emptione, aut permutatione accepit fundum, non teneatur solvere decimas præteritas, ab antecessore non solutas. Ita sentio cum

cum Suarez tom. 1. de Relig. l. 1. tr. 2. c. 38. n. 9. (quem August. Barbosa cit. c. 28. §. 4. malè pro contraria opinione allegat) Canif. cit. c. 4. n. 3. Laym. l. 4. Theol. mor. tr. 6. c. 2. n. 5. Pirhing h. t. n. 161. Schambogen eod. n. 51. Zoëf. h. t. n. 26. Fagundez eod. l. 3. c. 6. n. 2. Bern. van Espen p. 2. Jur. Eccl. tit. 33. c. 9. n. 24. & 25. Mich. du Per-ray tr. de Port. congrua p. 2. c. 30. n. 38. ac alijs, præter complures antiquos Canonistas, quos allegat Panorm. l. c.

134 Probatur I. Possessori novo absque claro textu juris, vel urgenti ratione non debet imponi onus gravissimum decimas præteritas, quas antecessor non pendit, solvendi. Atqui nullum jus extat, quo hoc onus imponatur, nec ulla datur efficax ratio, quæ cogat imponi: ergo &c. Major patet: quia onus solvendi decimas ex suo fundo est per se grave, uti liquet, cum tollat magnam partem fructuum, quos ex re nostra percipimus. Foretque gravissimum, ac intolerabile, si insuper decimæ præteritæ solvendæ essent, illorum nim. fructuum, quos non percipimus: præcipuè cum ex contraria sententia sequatur, successorem solvere decimas debere, quas antecessor per 10. aut 20. años non solvit; qua ratione summopere læderetur, & quandoque plus solveret, quam quantum valet ipse fundus, quem emit.

135 Neque dicas, alterutrum læden-

dum esse, nim. vel novum possessorem, vel Ecclesiam: præstare autem lædi illum, quam hanc; tum quòd hujus conditio per se sit favorabilior, tum quòd læsa est in jure jam quæsito. Respondetur enim: vel decimator negligens fuit in jure suo tuendo, & non exegit decimas, quas consuetis juris remedijs consequi potuisset; vel ob potentiam antiqui possessoris, aut paupertatem &c. obtinere non valuit. Si prius; suæ culpæ tribuere debet, non verò illam luere novus possessor: si posterius; suo id infortunio adscribat; sicut adscriberet, si fructus casu fortuito perijissent: non enim existimo, dicturos adversarios, si fructus ita perierint, cogi ad solvendum posse novum possessorem; cum in tali casu nec ipse antiquus possessor, dum adhuc fundus in ipsius dominio esset, ad quidquam potuerit obligari. Neque apparet ulla disparitatis ratio, quare potius obligandus sit novus possessor, quando antiquus ex malitia non solvit, vel paupertate, quam quando fructus casu fortuito perierunt.

Minor porrò propositio ratio-¹³⁶ nis allatæ tum patebit ex solutione contrariorum, tum patet ex praxi: nam non constat, ullibi cogi novos possessores ad solvendas decimas præteritas, si solus fundus absque fructibus ad ipsos pervenit, neque quisquam est Adversariorum, qui contrariam praxin alleget. Quod si est.

si efficax aliqua ratio, vel jura, hanc obligationem novo fundi domino imponerent, haud dubiè Ecclesia suum jus non negligeret, aut usurpasset saltem aliquando, donec contraria consuetudine fuisset sublatum.

137 Probatur II. Obligatio solvendi decimas immediatè annexa est fructibus, & fundo solùm mediatè, seu ratione fructuum: ergo illas non tenetur solvere, qui fructus non percipit. Consequentia patet; quia si onus decimarum immediatè est annexum fructibus, tunc illa solùm debentur, quando & quatenus fructus colliguntur, & ab illo, qui colligit: non ergo debentur ab eo, qui nullos percipit. Cùm enim res transeat cum suo onere, onus decimarum, si est annexum prædio, transit duntaxat ad eum, ad quem transit prædium; si fructibus est annexum, transit duntaxat ad illum, ad quem transeunt fructus.

138 Antec. probatur ex c. 24. 26. 28. 33. h. t. ubi onus decimarum aperte annectitur solis fructibus, cùm dicatur, ab ijs solvendas esse decimas, qui fructus percipiunt; non ergo ab illis, qui fructus non percipiunt, sed solùm habent prædia. Neque obstat c. 8. 16. 32. 42. 16. 9. r. ubi illud onus videtur annecti ipsis prædijs, dum dicitur, solvendas ab illis decimas, ad quos possessiones, & fundi perveniunt; sive dominium eorum acquirant, sive con-
ducant. Nam Jura illa aperte lo-

quuntur de solis fructibus nascituris, non verò de præteritis, ut nimirum illi, in quos transferuntur possessiones, de fructibus, quos inde collecturi sunt, decimas solvant. Unde hæc eadem Jura contra nostram assertionem superiùs adducta, eam aperte comprobant: cùm enim loquantur solùm de decimandis fructibus, quos novus possessor, vel colonus percepturus est, non verò de præteritis, quos antiquus possessor percipit, eo ipso dicunt, novo possessori aut colono solùm decimandos esse illos, quos ipse percipit; non, quos percipit alius.

Confirmatur idem antecedens I. 139
Qui pro mercede solvenda conducit, & colit fundum, solus ad decimas tenetur, non obstante, quòd ejus dominium, & possessio manet penes locantem, & licèt specialiter non fuerit deductum in pactum, ut solvat potiùs conductor, quàm locator, uti patet ex c. 8. 28. & 33. h. t. ergo onus decimarum annexum est prædio solùm mediatè, & ratione fructuum, quos possessor, vel colonus percipit: nam si immediatè annexum esset prædio, & independentè à fructibus, quos novus possessor, aut colonus colligit, solus locator solvere decimas deberet, aut certè unà cum colono.

Confirmatur II. Si quis auferat 140
integros ex meo fundo fructus, ipse tenetur ad integras decimas solvendas, ad nihil ego. Pariter ad nihil teneor, si inundatione, grandi-

ne, depopulatione hostili similive infortunio fruges perierunt. Igitur onus annexum est fundo non nisi ratione fructuum. Ergo qui absque sua culpa nihil percipit, ad nihil tenetur. Econtrario onus solvendi tributa annexum est ipsi fundo, uti patet ex *l. 7. ff. de Public. & vectigal. l. 3. C. de annon. l. 36. ff. de Jure Fisci*. Unde per se loquendo dominus prædij conveniri de tributo potest, tamen si nihil inde fructuum, uno saltem vel altero anno, percipiat.

141 Confirmatur III. Si onus decimarum esset per se annexum prædij, novus possessor ultrò, & non postulatus teneretur solvere decimas præteritas, saltem si Ecclesia eas ab antecessore consequi non potest; sicut tenetur ultrò solvere, quando ipsemet percipit fructus. Atqui nemo etiam Adversariorum hoc onus ipsi imponit, sed solum videntur dicere, tunc teneri, quando convenitur. Agnoscunt igitur, hoc onus immediatè esse annexum fructibus, & non fundo, ac proinde illum teneri, qui percipit.

142 Probatur assertio III. ex *cit. c. 33. h. t.* ubi dicitur, priùs ex frugibus solvendas esse decimas, quam tributa inde aliàque onera deducantur. *C. 21. eod.* juxta quod Agricultores censurâ Ecclesiasticâ compellendi sunt, *ut de omnibus prædiorum fructibus decimas absque diminutione persolvant. C. 24.* ubi respondet Pontifex, quòd a danti-

bus & recipientibus possessiones ad firmam, de fructibus, quos percipiunt, decimæ sint solvenda. Illi ergo tenentur solvere decimas, qui fructus percipiunt; non qui prædia sine fructibus detinent; nam hoc ultimum nullibi decernitur, sed potius contrarium: cum enim citata jura solum loquantur de ijs, qui fructus percipiunt, à sensu contrario bene inferitur, non deberi decimas ab ijs, qui fructus non percipiunt. Denique *cit. c. 33.* ubi dictum est, *exactionem tributorum, & censuum precedat solutio decimarum,* mox dicitur: *vel saltem hi, ad quos census, vel tributa indecimatata pervenerint (quoniam res cum suo onere transit) ea per censuram Ecclesiasticam decimare cogantur Ecclesijs, quibus de jure debentur.* Is ergo solum tenetur ad decimas, ad quem fructus, & census indecimatati transierunt; non verò etiam ille, ad quem aut nulli fructus aut iam decimati pervenerunt.

Ex dictis patet solutio eorum, ¹⁴³ quæ in contrarium allata sunt. Ad paritatem inter tributa profana, & tributa sacra decimarum R. in primis N. suppositum, quòd decimæ sint tributum propriè dictum: nam, uti cum Glossa in *c. 26. h. t.* notant Suar. *l. c. n. 9.* Canif. *c. 4. n. 7.* aliique, solum dicuntur tributa metaphoricè, & in latiore significatione. Ratio est I. quia non dantur Decimæ Principi in signum superioritatis

tis ac ad sustinenda communia Reipublicæ onera (quod ad rationem Tributi propriè dicti requiritur) sed penduntur privatis Ecclesijs ac personis, tum in stipendium sacri ministerij, tum in sumptus Sacrificiorum, ornamenta Ecclesiarum, & subsidium pauperum. II. Quia tributa præscribi non possunt. *l. 6. C. de præscript. 30. vel 40. annor. Panorm. in c. 13. de Præscript. n. 18. & 19. Felin. ibid. n. 20. Balbus de præscript. p. 2. p. 5. q. 1. n. 1. Decimæ verò præscribi possunt. c. 4. & 6. de præscript. 29. h. t. & infra fufius dicetur: non sunt ergo tributum.*

144 Unde non obstat, quòd *cit. c. 26. dicuntur Tributa egentium animarum*: non enim alio sensu ita vocantur, quàm quòd inde pars aliqua tribuitur pauperibus; nisi velimus dicere, eleemosynas esse regalia egenorum, iisque eo jure deberi, quo tributa Principibus.

145 Pariter non obstat, quod dicitur *cit. c. 33. h. t. Deum sibi reservasse decimas in signum universalis dominij quasi titulo quodam speciali.* Nam I. Deus illas sibi solùm reservavit in lege Veteri, non verò in Nova, ut diximus *n. 37.* unde licet propter hanc reservationem tempore Legis Mosaicæ fortè dici poterint *Tributum* Deo pendendum: quia tamen illa lex antiqua cessavit, & nova à Deo lata non est, jam non nisi impropriè possunt dici *Tributum* divinum. II.

Etsi Ecclesia illas præceperit ad honorandum Deum, & agnoscendum supremum ejus in nos dominium, non tamen alia ratione id statutum est, quàm quo Sacrificia, Preces, perceptio Sacramentorum &c. quæ tamen propterea Tributum, nisi in sensu quodam metaphorico, dici nequeunt. III. Decimæ non aliter offeruntur Deo, quàm quatenus ejus famulis, & Ministris sacris in stipendium laboris, ac sustentationem, penduntur. Quod non sufficit ad rationem Tributi propriè dicti: hoc enim immediatè præstatur Principi. Aliàs etiam eleemosynæ essent Tributum, quia in honorem supremi rerum Domini erogantur in pauperes.

Respondetur II. Longè disparem esse rationem Tributorum, & Decimarum: hæ enim sunt onus immediatè annexum fructibus, ac propterea solvuntur ab eo, qui fructus percipit. Tributa verò rebus inhærent, ac proinde cum his ad quemcunq; possessorem transeunt. Dices: tributa solvuntur etiam ex fructibus, hisque annexum onus sunt *l. 13. ff. de Impens. in res dot. fact.* ubi Paulus ait: *Neque stipendium, neque tributum, ob dotalem fundum præstita, exigere vir à muliere potest: onus enim fructuum hæc impendia sunt.* Ergo sicut successor fundi tenetur ad tributa ab antecessore non soluta, tametsi hæc sint impendia, seu onus fructuum;

um; ita successor in fundo tenetur ad decimas, tametsi hæc sint onus fructuum. Verum non valet hæc illatio: maritus enim ad tributa tenetur, quia non solum possessor fundi dotalis est, sed fructus quoque ex eodem percipit: præcipue quia fundus dotalis tacite fisco est obligatus *l. 1. C. si propt. publ. pensit. & l. inter 42. ff. de Pactis*. Quæ ratio, ut patet, non pugnat in nostro casu, cum novus fundi possessor de fructibus præteritis nihil, ut ponitur, perceperit.

247 Respondetur III. Tametsi in multis bene inferatur à fisco ad Ecclesiam, & à Tributis ad Decimas: hoc tamen in ijs solum procedit, ubi id vel expresse statutum est à jure, vel saltem, ubi contrarium statutum non est, & ubi eadem militat ratio, ut bene monet Everhard. *in Topic. loc. 56. n. 17. loc. 57. n. 10. & loc. 61. n. 13*. Atqui aliud statutum est de decimis, quam de tributis: cum Jura sacra decimas illis duntaxat imperent, qui fructus colligunt, & ad quos fructus indecimate perveniunt, ut patet ex *c. 12. 26. & 33. h. t.* De Tributis è contrario declararunt Imp. quod sint onera prædijs in hærentia, & cum his ad quemcunque possessorem transeant. Insuper de decimis non eadem militat ratio, quæ de Tributis. Nam illas Ecclesia ad exemplum Legis Divinæ præcipit: at vi Legis veteris divinæ solum debe-

bantur ab ijs, qui fructus percipiunt; cum horum tantum fiat in Scripturis mentio. Præterea Ecclesia non eodem rigore exigi vult decimas, quo tributa exiguntur; contra easdem consuetudinem ac præscriptionem permittit; privilegio ab iisdem frequenter eximit; personales verò decimas multis aut plerisque in locis omnino nullas exigit. Cum igitur multos, qui fructus colligunt, non obliget ad solvendas decimas, multo minus obligat illos, qui nullos fructus colligunt: quæ obligatio, si daretur, onus, ut diximus, foret gravissimum, ac idcirco apertum aliquod præceptum de illa extare deberet, & non inferri ex qualicunque paritate, quam decimæ cum tributis habent; præsertim cum ea valde manca sit, & in pluribus alijs claudicat.

Neque obstat, decimas magis privilegatas esse, quam tributa, cum solvendæ sint, antequam solvantur tributa, ac consequenter, cum ista sint à successore, à fortiori idem dicendum esse de decimis. Respondetur enim, decimas quoad dictum effectum magis quidem privilegatas esse, non tamen quoad alios quoscunque effectus: nam quoad alios tributa magis, quam decimæ, privilegata sunt, ut dixi *n. 143*. Unde potiori jure à posterioribus effectibus argumentum sumi poterit contra prædictam obligationem,

nem, quàm pro ea sumant Adversarij ex illo effectu priore.

149 Alterum argumentum pro contraria opinione n. 130. allatum, non tam ratio est, quàm probetur assertio, quàm ipsa assertio, quæ probanda foret: dicunt enim, decimas onus esse prædij annexum, ac propterea cum his transire ad novum possessorem. At hoc maximè est, de quo litigatur, nos asserimus, & fusè probavimus à n. 137. esse annexum fructibus, prædij duntaxat medietate. Et hoc sensu locuti sumus, quando supra diximus prædia esse obnoxia oneri solvendi decimas.

150 Ad tertiam rationem n. 131. oppositam R. tametsi bona mariti tacite obligata sint pro dote, juxta c. 5. de Pignor. & pariter bona subditorum taciti pignoris nexu fisco obstricta habeantur l. 1. C. In quib. caus. pign. tac. contr. ita ut fisco omnibus creditoribus etiam expressam hypothecam anteriorem habentibus præferatur. l. 4. C. eod. & l. 1. C. si propt. publ. pensit. Et Ecclesiæ bona Prælati ratione malæ administrationis arg. cit. c. 5. & ibi Gloss. Panorm. ac alij, ac denique pupillo in bonis tutoris tacita hypotheca competat. l. 20. C. de adm. tut. & l. un. §. 1. C. de rei ux. act. non tantùm pro summa principali, sed etiam pro omnibus accessionibus arg. l. 18. ff. qui pot. in pign. Non tamen ex hoc legitimè inferitur, bona fidelium tacite obligata esse pro decimis; non enim

quilibet creditor hypothecam habet, sed is demùm, qui convenit de pignore l. 3. ff. qua res pign. oblig. poss. Novell. 136. c. 5. Tacita verò hypotheca ibi tantùm locum habet, ubi legis dispositione expressè constituta est. l. 1. & tot. tit. ff. & C. In quibus caus. pign. tac. contr. Ant. Faber de err. Prag. dec. 1. err. 1. Neguz. de pign. p. 2. mem. 4. n. 1. Carpz. p. 1. const. 5. def. 11. n. 6. Atqui nulla lex vel canon extat, quo constituta sit hypotheca decimatori in bonis fidelium.

151 Neque dicas, hoc ipso constitutam esse Ecclesiæ, quia constituta est pro dote uxori, pupillo, & fisco Principis; eò quòd ab his ad Ecclesiam bona sit illatio, & favor ipsis à lege impensus ad Ecclesias & causas pias extendendus sit, juxta tradita ab Everhard. loc. 60. 61. & 68. Hoc enim tunc solùm procedit, quando utrimque par est ratio. Atqui in nostro casu non est par ratio: quia magna est differentia inter singulos privatos fideles ex una, & ex altera parte inter tutorem respectu pupilli, ac uxorem respectu mariti, quia hi posteriores arctius longè vinculum habent cum suis creditoribus, & specialem, multòque majorem obligationem, quàm universim fideles habeant erga Ecclesiam. Accedit, quòd si bona fidelium specialiter obligata essent Ecclesijs ratione decimarum, favor hic longè major foret, utpote universalissimus, quàm sit favor Ecclesiæ re-

specu Prælati, pupilli respectu tutoris &c. cum ergo à favore, & privilegio singulari, & respectu paucorum concessio, argumentum duci non possit ad favorem universalem respectu plurimarum & personarum & bonorum, consequens est,

eos non bene argumentari, qui ex privilegio Ecclesiæ, dotis, pupilli &c. concessio solum contra paucos debitores, & pecuniaria tantum bona, inferunt privilegium latissime patens adversus omnes fideles, & omnia eorum bona.

CAPUT II.

De Exemptis per Privilegium ab onere Decimarum.

QUÆSTIO I.

An privilegio eximi quis possit à Decimis?

SUMMARIUM.

152. Ordo Doctrina.	162. Facta exemptio, etiam sine causa, valida est, si aliunde sustentatur Clerus.
153. Modi acquirenda immunitatis à decimis, & capita controversa.	163. Tutus est in conscientia, cui sic concessa est exemptio.
154. Videtur, præceptum de decimis universim tolli non posse.	164. Prælati SS. Pontifice inferiores nequeunt eam concedere, absque privilegio vel consuetudine legitime præscripta.
155. Tolli valide potest, si aliunde Clerici congruam sustentationem habent.	165. Possunt tamen decimas sibi debitas ex justa causa remittere, & decretum super transactione interponere.
156. Non tamen licite.	166. Nequeunt ista Principes seculares.
157. Responsio ad contraria.	
158. Exemptionem etiam laicis concedere potest SS. Pontifex.	
159. Si aliunde provisum est Clero.	
160. Oppositio.	
161. Dissolvitur.	
152. Innocentius III. cum c. 24. h. t. dixisset, quemlibet teneri decimas solvere, mox addit: nisi à præstatione ipsarum specialiter sit exemptus. Et infra Nisi ab eis (qui dant, & recipiunt possessiones ad firmam)